

„Universul este ciclic, omul, la fel; doar Dumnezeu ne vrea exponențiali”.

Nicolae VASILE

Nicolae VASILE

EVAPORAREA, FIERBEREA ȘI SELECTAREA VALORILOR

Am folosit adesea modele științifice pentru analiza unor fenomene economice, sociale, umaniste etc. pentru plusul de credibilitate al acestora, soluțiile tehnice luate ca reper fiind valorificate practic în aplicații notorii care nu mai au nevoie de explicații suplimentare. Distilarea este o metodă de separare a esențelor care se pretează la interpretări filozofice. Aceasta presupune aducerea amestecului respectiv în stare de fierbere, care în tehnică nu înseamnă mare lucru, dar în economie, în societate nu se face de la sine, ci necesită eforturi, de cele mai multe ori, chiar durere.

Valorile unei societăți apar în mod natural, doar Dumnezeu cunoscând algoritmul, dar sunt răspândite în toată masa socială. Fără a face nimic deosebit, sunt valorificate doar acelea de la suprafață, prin similitudine cu evaporarea, se transformă în vapori doar partea superficială a lichidului. Asta s-a întâmplat în toată istoria României, până la venirea la putere a comuniștilor. Aveau acces la învățătură doar copiii protipendadei locale sau naționale, doar aceștia având mijloacele materiale necesare susținerii procesului de educație. Valorile rezultate „s-au evaporat” în toate zările, neavând nicio îndatorare, în afară de cea morală, față de statul român. De menționat că marile realizări științifice ale majorității savanților români, din acea perioadă, au produs efecte economice pentru alte țări.

Puterea comunistă, atât din cauza filozofiei marxist-leniniste pe care se baza, dar și ca urmare a modului prin care ajunsese la conducere, din neîncrederea în valorile moștenite, și-a propus crearea unei noi baze de valori pornită din profunzimea societății, din medii care înainte nu au avut acces la o educație superioară. După mai multe eșecuri proverbiale, la interfața schimbării valorilor vechi cu cele noi s-a ajuns la distilarea unor esențe de sorginte socială pe care s-au bazat realizările, în special cele materiale, ale perioadei socialiste, care, azi putem spune, nu au fost deloc puține.

Care au fost eforturile pentru producerea acestei „fierberi”? Dezvoltarea, pe bază de gratuitate, a unei rețele de școli, licee, institute de învățământ superior, universități, mult mai cuprinzătoare decât cea existentă în perioada interbelică. Un copil dotat mental corespunzător putea accesa orice nivel de educație, procesul de învățământ fiind suportat de stat iar costurile personale de un sistem foarte larg de burse. Dar distilarea nu constă doar în fierbere, mai înseamnă și preluarea esenței din vaporii rezultați, adică răcirea și condensarea. Ce poate fi mai fascinant, din punct de vedere filozofic, decât obținerea de valoare printr-o succesiune dirijată cald rece? Astfel, cea mai mare parte a valorilor noi create au produs sau au fost nevoite să creeze pentru România. Comuniștii au închis procesul distilării, punând capacul pe cazan. Că nu a fost suficient, s-a văzut, dar nu din cauza unor deficiențe ale sistemului educațional.

Copilul merituos de atunci era cel care învăța bine, intra la liceu, la facultate și apoi lucra toată viața la locul de muncă obținut prin repartiție guvernamentală. De ce, acum, considerăm că aceștia ar avea vreo vină în degradarea satului? Ar fi fost mai bine să rămână la țară, needucați, conservând acolo o atmosferă demnă de Muzeul Satului, după care se dau în vânt turismul simandicoid?...

După 1989, în epoca tuturor libertăților, copii din cele mai îndepărtate sate românești au acces la toate școlile naționale și internaționale, au în continuare toate gratuitățile și bursele anterioare, dar, ori nu au niciun chef să învețe, ori pleacă din țară, fără să se mai uite deloc înapoi, efectul lor asupra economiei țării fiind mult sub ceea ce societatea așteaptă de la ei. Revenind la modelul distilării, procesul nu se mai închide, capacul cazanului nu mai este pus și toate valorile rezultate din fierbere se duc aiurea, răcirea și condensarea se face în altă parte. Copilul merituos de azi este cel care obține burse la cele mai renumite licee și universități de pe mapamond, obține apoi posturi foarte bine plătite la firme multinaționale pe care le tot schimbă pentru orice opțiune în plus acceptată de unii sau de alții.

De ce, atunci, ne plângem atâta că se golește țara, că se alege praful de nația română? Nu cred că există vreo familie care să nu aibă pe cineva în străinătate, ceea ce i se pare normal, dar se impacientează de plecarea celorlalți!

În ambele ipostaze, copiii merituosi au reușit să se înscrie în modelul social de preferință al momentului, ceea ce, în sine, este o performanță. De ce, atunci, ne văităm, dacă Dumnezeu ne-a îndeplinit dorințele?...

Distilarea a funcționat, de asemenea, în ambele cazuri, dar esența a curs în locuri diferite. Oare vom reuși vreodată să găsim o cale de mijloc?

Ioan GANEA-CHRISTU

ORICE FĂRĂ CÂTE CEVA

Așa cum scriam într-un articol publicat în nr. 18 al acestui supliment despre încercarea de a găsi soluția la cuvintele care încep cu o anumită literă și nu am găsit liberă decât litera „v”, sau așa cum am încercat să înregistrez la OSIM o cerere de brevet de invenție despre pixul cu lumină pe care deja îl vindea o țigancă în autobuz, tot așa am pățit cu subiectul pe care mi l-am propus pentru acest număr. Anume, un articol despre bășcălie, mișto, caterincă, zeflema, șmecherie, derădere...

Am avut curiozitatea să caut câte ceva despre subiect și mi-au tăiat elanul conferința Anei Blandiana, articolele lui Dan Ființescu, Patapievicu sau C.F. Popescu.

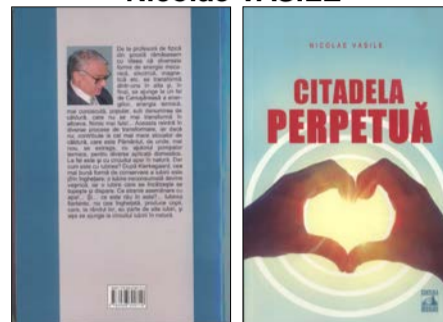
Asupra subiectului de față: orice fără câte ceva, m-am oprit într-o doară după ce mi-am cumpărat un sacou de iarnă, din lână, care n-avea căptușeală. Mi-am zis că asta e ceva ca berea fără alcool, cafeaua fără cofeină, sucurile sau prăjiturile fără zahăr.

Din copilărie am fost învățat cu tinerețea fără bătrânețe din frumosele basme pe care le citeam din cărți... sau cu pâinea fără sare. Apoi, adolescent fiind, eram fan FFN (Formația Fără Nume - muzica rock timișoreană din anii '70...) când am început să merg cu trenul galben fără cai.

După ce s-a făcut exces de „chimicale” numite „ingrediente” sau aditivi precum arome, aromatizanți, coloranți, conservanți etc. în industria alimentară, s-a ajuns la recunoașterea (sper să nu fie tardiv!) că acestea sunt periculoase pentru sănătate ca și blestematele, periculoasele, relele „E”-uri. Acum deviza, cu mai multă sau mai puțină susținere, este: fără E-uri și fără celelalte enumerate. E greu de crezut că cele trei litere B, I, O reprezintă 100 %

Apariții recente

CITADELA PERPETUĂ Nicolae VASILE

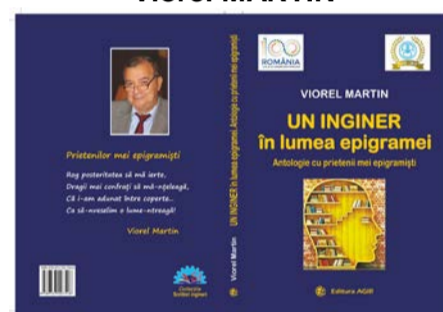
Editura NEVERLAND

Renegarea strigătului Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI

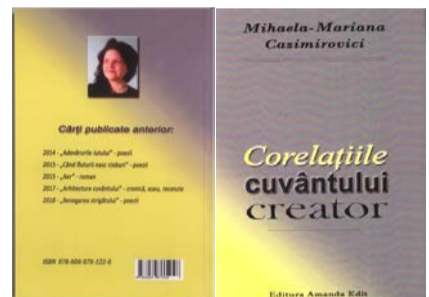
Editura Amanda Edit

UN INGINER în lumea epigramei Viorel MARTIN

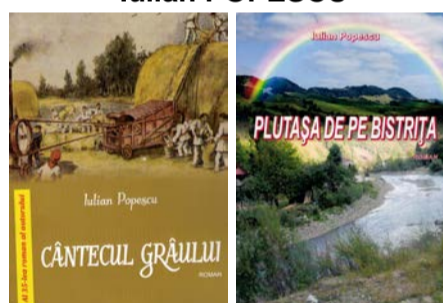
Editura AGIR

Corelațiile cuvântului creator

Editura Amanda Edit

Iulian POPESCU

Editura SITECH Craiova

Cornelia Violeta POPESCU

ZBOR

Suflete, ai vrea să zbori
Mai presus de nori și de Soare,
Cum ai visat de-atâtea ori
C-acolo nimeni nu moare?

Aș vrea să zbor departe,
Ca frunza smulsă de vânt
Și-apoi aruncată-ntr-o Carte,
Să simt odihna din Cuvânt!

Horia CRIOS

SENTINȚA

Doamne, binecuvântează-mă
dacă am greșit!

Așezat pe piatra de la intrarea în grotă, văd vijelii și fulgere îngemănate. Sub mânia lor, stejari, fagi și brazi seculari se năruie. Pe câmpii, sălbătice în statornicie, rădăcinile vestesc nașterea grânelor. Încântat, surprind grumajii cailor sărutați de sevele fierbinți și dragoste pentru Drumul Fânului. Cât de biruitoare se ridică Natura!

În luciul de oglindă al apelor, am râvnit pasărea gândului cugetând la trecerea spre tinerețe. „Caută adâncul, nu semnul piciorului în candidul nisip, nici pasul mării pe plajă,” suna povața bunicului Dimitrios Timonierul. Toți ceilalți par a ști că adâncul ce se întrevede reprezintă un... rămas bun, copilărie!

Orizontul arămiu se adaugă nesățioaselor sorbiri de viață ale mării. Într-o clipă, întunecarea s-a trezit ochi de pește cu iris fluid. Mă opresc în fața unei acuarele, învăluit de vibrația culorilor - dimensiuni luminoase în atriile simțului. Tresar. O femeie tânără se privește în vitralii străvezii apoi își retrage frumusețea în tumultul străzii. Zămbesc perfectului simplu rămas amintire în ciob de sticlă.

Deodată, portretele din rame prind viață și strigă la unison: hoțu! hoțu! hoțu!

.....

Chiar azi, de ziua mea, s-a dat citire sentinței: Condamnat pentru delictul de nefericire!

Nicu DOFTOREANU

TANGOU legat de IMN

Motto:
Patria este norodul, nu tagma jefuitorilor!
Tudor Vladimirescu (1780 -1820)

Toți se-ntreabă:
Până când... Vom lăsa capu-n pământ
Uitând de-acel legământ
Lăsat cu limbă de moarte de cei ce au vrut dreptate!
E țărână din țărână... Țara de o lași din mână
Și ai grijă doar de tine,

Nimic nu e de la sine!
O știau toți domnitorii, voievozii, precursorii
Ce-au luptat așa de tare...
Pentru-a gliei apărare
Când doreau... neatârnavare!

Astăzi asta pare-absurd
Fiindcă-n intrigi ne-am pierdut!
Ne-au călcat toți în picioare,
Însă... cel mai rău mă doare
Că n-au fost numai străinii
„Mânca-le-ar inima câinii”

Au fost și-unii dintre noi, ce s-au declarat...
ERO!

De ei cum să te ferești?
E târziu! Nu reușești!
Cine să-i contracareze?!...
Când ei sunt pe metereze
Și deja fac temenele celor ce au gânduri rele?
Bine-ar fi să ne trezim, altfel pierdem ce iubim!
Deci, **Deșteaptă-te Române**
Trebuie-aplicat de mâine!

natural, dar pentru psihic face bine. Au apărut multe rețete culinare, fie pentru cei care țin post religios, fie pentru cei care încearcă diferite variante de diete, exemplu: ceva dulce fără ouă, coacere, lapte etc. Cu alte cuvinte, mănânci fără să te îngrași sau slăbești fără efort la sală (de gimnastică), cu toate că frecventarea fast food-urilor conduce la îngrășare sigură fără cale de întoarcere. Cercetările genetice au condus la apariția fructelor fără sămburi (struguri, citrice etc). Nu se mai vând ca altădată găini vii la piață, ci se găesc în galantare, frigider, congelatoare piept de pui fără piele și fără os, iepure sau pește eviscerat, deci fără...

Încă mai sunt și chiar au apărut alte boli fără leac. Poate le vor rezolva medicii fără frontiere care nu prea mai judecă un diagnostic fără (să ceară) o grămadă de analize. Doctorii fără stetoscop, mai ales cei de familie și cei care au mai rămas în țară, au înlocuit acest instrument emblematic cu computerul și imprimanta pentru rețete generoase pe care le procurăm de la hipermarketurile de medicamente și suplimente alimentare. Nostalgicii, ajunși acum pensionari, pot să mai guste o coadă „sănătoasă” ca pe vremuri, cu căruciorul la farmaciile „Tei”...

Maneliștii se fălesc și în așa-zisele cântece cu recolta „fără număr, fără număr” de bancnote nemuncite și neimpozitate.

Am putea extinde subiectul și la politica pe care ne-o dorim fără zgomot, fără penali, fără incultii (analfabeți funcționali), fără impostori, fără minciuni, fără cazier, fără conștiință... FĂRĂ! Din parlament se desprinde, totuși, o învățătură: cum să furi fără să fii prins, dacă poți schimba legile. Pare ceva fără noimă... dar funcționează din plin, aproape fără excepții.

Se poate învăța o limbă străină fără profesor. Se poate fuma o țigară electronică fără nicotină care înlocuiește „Carpați”-ul fără filtru. Ba ... se mai poate înota în piscinele fără apă ale unor săli de sport sau schia pe unele părți fără zăpadă... Ce să mai zic de băncile fără bani? Sper să fie din categoria bank-uri!

Tehnica IT a rezolvat în mare parte problema șomoioagelor de cabluri sufocante și după telefonul fără fir s-a ajuns la wireless... generalizat.

În cercurile noastre, catrenele fără poantă nu se înscriu în categoria epigramelor. Sunt ca nunta fără lăutari sau altă expresie populară (cam deocheată) pe care nu pot s-o scriu aici. ... Și lista poate continua. E ceva fără capăt, fără fund, fără sfârșit!

Ionică fără frică [!]

Iulian POPESCU

STEAUA DE LA MALU CU FLORI

(fragment din romanul apărut în 2015 la Editura „SITECH” Craiova)

[În ajunul alegerilor din anul 1933 se înfruntau într-un județ: avocatul Tancred – liberal și negustorul Damian – țărănist. Și au început șicanele dinaintea alegerilor.]

Pentru început, două femei au pus la cale o șotie, adică o intrigă amoroasă, doar se știa că Tancred e tare afemeiat. Și iată că pe adresa ziarului lui Tancred a sosit un plic roz, elegant, cu ceva parfum pe foaia dinăuntru.

Lubitul meu,

Să nu te surprindă că te iau direct la pertu, însă simt că noi doi vom ajunge buni amici, așa că renunț la politețurile uzuale. Iată cum stă treaba: mie îmi plac și, după cât mi-am dat seama de la întâlnirile noastre pe stradă, deloc întâmplătoare, ci plănuite special de mine ca să te văd, și ție îți place de mine, doar întotdeauna mă privești cu multă insistență. Sunt cu vreo zece ani mai tânără ca tine, sunt măritată, dar m-am hotărât să-i pun coarne soțului, mai ales că el e cam mereu plecat cu afaceri și mă lasă singură, așa că vreau să mă răzbun pe el. Arăt tare bine, doar atâția bărbați întorc capetele după mine. Sunt de talie mijlocie, șatenă spre blondă, cu ochi albaștri, ce mai, sunt perfectă. Să știi și că îți citesc mereu ziarul, care mă face să mă simt mai aproape de tine. Te urmăresc de mult timp și nu pot să-mi explic de ce, însă mă simt tare legată de tine. Așa că abia aștept să ne vedem. Iată cum îți propun să facem. Vii direct la mine acasă pe strada Reforma Agrară numărul 14, vineri între orele 15 și 17, când sunt singurică, soțul plecând de joi la Constanța. Ca să nu stai mult la poartă, intri direct, doar eu o să las poarta descuiată, iar câine nu avem. Vii direct la ușa principală și intri repede în casă. Apoi..., apoi las pe mine! Dacă nu ți-o plăcea...

Vii toarea ta iubită

- Bine, bine, dar tu chiar locuiești aici, pe Reforma Agrară. Îi dai adresa ta?

- Nu, dragă. Casa de la numărul 14, din adresă, e aceea vizavi de a mea, doar vreau să urmăresc spectacolul, iar acolo locuiește un ofițer tare dur, foarte gelos, care are o nevastă drăguță și mai are... doi dulăi mari și foarte răi. Și nu închide poarta cu cheia. Iar ofițerul vine acasă la ora 15...

- Per-fect! Dar parcă nu e de ajuns să ne bucurăm doar noi.

- Ai dreptate. E cazul să intre în afacere și... opoziția. Așa că să ticluim și o scrisoare către ziarul lui Damian.

Dragă redacție,

Sunt o cititoare asiduă a ziarului dumneavoastră, supărată că apăreți doar în campanie, deși eu v-aș dori apariție permanentă. Dar după ce domnul Damian va ajunge deputat, poate faceți gazeta permanentă, poate săptămânală. Și cum știu ce părere aveți despre gazeta adversă și de domnul Tancred, vă dau un pont, auzit de mine între femei. Vineri, între orele 15 și 17 plasați un fotograf pe strada Reforma Agrară, la numărul 14, unde va ieși ceva scandal cu Tancred și o tânără șotie...

Cu stimă,

O cititoare binevoitoare, apărătoare a moralei publice.

... Și a ieșit exact cum doreau cele două conspiratoare. Ele pândeau de la fereastră și au văzut reporterul care, discret, tot făcea poze pe stradă, pozând mai ales casa de la numărul 14. Și iată că la ora 15,15 a venit acasă ofițerul. Iar la 16 fix a ajuns Tancred, ținând în mână o hârtie, probabil scrisoarea cu adresa. S-a uitat cu grijă în jur, apoi a intrat direct în curte, conform indicațiilor. Da, însă cei doi dulăi aveau regulile lor, așa că l-au luat în primire. Tancred s-a speriat și a țipat, așa că a ieșit din casă ofițerul. L-a salvat de câini, deși avea hainele rupte și ceva sânge... Apoi l-a luat dumnealui în primire: ce caută acolo, de când o știe pe nevastă-sa și... dă-i și dă-i... După un timp, l-a aruncat în stradă. Se cam adunase lume, fotografii și-a roșit aparatul, ce mai, mare halimă! Complotistele cicăreau.

După două ore iată că ziarul țărănist apare cu o ediție specială, cu titlu mare pe prima pagină: „Mare scandal amoros, cu candidatul liberalilor Tancred!” De fapt, ziarul fusese pregătit timp de două zile, acum punându-se pozele și dându-se ceva detalii. Se scotea în evidență comportarea strigătoare la cer a lui Tancred, se aminteau alte aventuri ale lui, ce mai, era făcut cu ou și cu oțet, concluzia finală fiind că un asemenea „specimen” nu poate reprezenta județul lor în Adunarea Deputaților!

A doua zi, ziarul lui Tancred n-a apărut, iar al opoziției tuna și fulgera contra lui Tancred și arăta că ziarul lui nu va mai apărea, fiind compromiși complet atât ziarul, cât și Tancred.

Tancred era în spital, unde i se aranjau rănile. Totuși, și-a chemat colaboratorii și împreună au pus la cale ziarul de a doua zi, care tuna și fulgera contra țărăniștilor. Iar incidentului i s-a dat o explicație clară: onorabilul Tancred, candidat din partea liberalilor, în marea sa grijă față de doleanțele alegătorilor, primise la redacție o rugămintă a unui alegător, care arăta că pe strada Reforma Agrară s-a format, mai spre capăt, o baltă, în care se scaldă porcii, orăcăie broaștele, ceea ce face impresia rea celor ce trec prin zonă (se dădeau poze cu balta, care chiar exista). Iar onorabilul candidat a vrut să vorbească cu alegătorul care trimisese scrisoarea, însă a greșit casa, intrând din eroare în casa unui ofițer. Deci totul a fost o regretabilă neînțelegere. Și dă-i și zi-i...

Bineînțeles că a urmat un proces între Tancred și ofițer: că de ce nu ține câinii legați, conform hotărârii consiliului local, de ce l-a bătut doar pentru că a greșit adresa și altele. Iar judecătorii au stabilit termenul de judecată... după alegeri, ca să știe și ei... cine are dreptate!

Una era dacă Tancred era un simplu avocat și altă judecată era dacă omul era deputat...

Maria STURDZA CLOPOTARU
RAMURI DE STICLĂ

Copaci cu ramuri de sticlă
În vagi clipociri de lumină,
Îmi par statui cu halouri
Sculptate de iarna haină.

A' gerului flori efemere
Îmi obturează fereastra cupid;
Tresar priviri prizoniere
Cristalizate-n fiorul rapid.

Se tânuie vântul în noapte,
Crengile în ecou de lovesc;
Strivite de liniștea spartă
Și țipătu' lor nelumesc.

În conectare subtilă
Mă dor săgețile sticloase
Dar, pironit pe cruce
Tu cât ai suferit,
Doamne
Iisuse Hristoase?!

Ovidiu ȚUȚIANU

Pilda lui Moș Ion Roată

Sfătosul Creangă ne-a lăsat ca știre,
O minunată pildă-n povestire,
Cum la țărani se dovedea simțirea,
Când la români se pregătea Unirea.

Aduși la Iași din ea, Moldova mumă,
Erau de fapt a țărănimii „spumă”,
Ce fost-a adunată la o sfadă,
Purtând „îmbrăcămintă de paradă”.

Iar un boier mai priceput la vorbă,
Le-a explicat „pe sunete de teorbă”,
De ce așteaptă frați români Unirea,
La nord și sud de Milcov - împlinirea!

În cei prezenți la adunarea toată,
Se mai afla și moșul Ion Roată.
Când puse „vorbitorul” întrebarea:
„E lămurit-acuma adunarea?”

Răspunse singur moșul că: „Nu-i clară,
Povestea cu unirea cea de țară!”
Atuncea boiernașul - „om didactic”,
Dădu în curte un exemplu practic.

Și îi ceru lui Roată să ridice,
Un bolovan imens de pe colnice.
E clar că moșul nu putu s-o facă,
Și-atuncea se-aplică sistemul „clacă”.

Iar piatra fuse-acuma deplasată,
Prin uniunea astfel demonstrată.
Dar moșul mai făcu o precizare:
„Boierul nu avu participare!”

Așa că dragii mei chiar și acum,
Când de unire se vorbește-ntruna,
Desigur de unirea cu Moldova,
Puțini cu fapte,
prea mulți cu „...voroava”!

Viorel MARTIN

De ziua inginerilor

Constat un lucru nemaîntâlnit
Ce mă uimește, practic, ceas de ceas:
Că fabricile s-au cam prădruit,
Dar inginerii... văd că au rămas!

Madrigal De 8 Martie

Femeia e parfum de floare,
E frumusețe-ncântătoare,
E tot ce-avem mai drag și sfânt,
E...bucuria pe Pământ!

Colectiv de redacție:

Redactor șef: Nicolae VASILE
Corector: Cornelia Violeta POPESCU
Tehnoredactare: Ioan GANEA-CHRISTU

Potrivit legii, întreaga răspundere pentru conținutul materialelor publicate în Suplimentul literar revine autorilor acestora.

Toate numerele Suplimentului literar sunt postate pe site-ul: www.agir.ro

Corneliu CRISTESCU

EU NU MAI SUNT CEEA CE-AM FOST

Eu nu mai sunt ceea ce-am fost,
Dar, oare, sunt ce cred că sunt?
Dar viața mea mai are rost,
Mai am un scop pe-acest pământ?

C-am fost fără să știu că sunt
Trimis pentru ceva anume,
Numai o vreme pe pământ,
De ce am fost trimis în lume?

Mă-ntreb, acum, retrospectiv,
Am înțeles eu rostul meu?
L-am abordat intuitiv,
Cu gândul tot la Dumnezeu!

C-e-a trebuit, cred c-am făcut,
Dar nu-s convins c-am terminat.
Este un altfel de-nceput,
Sau e încheiere de mandat!

Oricum ar fi, ce-a fost a fost,
Cândva, va trebui dat seamă,
Când vom ajunge la un post,
Cu luntrea lui CARON, la vamă.

Ne-așteaptă pentru alt tărâm,
Vom fi primiți la Judecată,
În CER, de Marele Stăpân,
De Marele și Bunul Tată!

Florin GRIGORIU

Eram chemat

Eram chemat întru prezidiu,
Cadorisit și cu ovații
Citat în cuvântări de unii
Și mult apludat de alții.

Azi sunt aici alte formații
Și alții stau în locul meu
Primesc și multe decorații
Și au, la fel, statut de zeu.

E-o lume falsă-n perorații
Eu nu-s nimic, am fost uitat
Și numai, cred, aplaudații
Sunt pietre dintr-un râu secat.

„Bunicule, spune-o poveste
Tu cunoscut-ai împărații...”
- Spune bunicul: A fost și este
Demult, pe când trăiau gigantii...

Constantin-Nicolae GAVRILESCU

NUMAI SĂ VREI

Uneori,
ochii par să plângă
de fericirea împlinirii.
Tu, ai zărit că lacrima
ce se prelinge-ncet
curgând din adâncuri,
încearcă să convingă
punând pecete
cu sărutul iubirii.

Uneori
pasiunea,
lasă gurii flămânde
să atingă focul.
Numai să vrei,
pe cărări de iubire
să lași deschisă
ușa bucuriei,
să îți pătrundă sufletul,
într-o dulce agonie,
femeie.